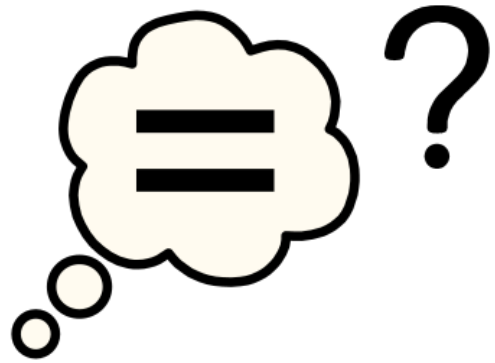




# Kommunikativ tillgänglighet på arbetsplatsen

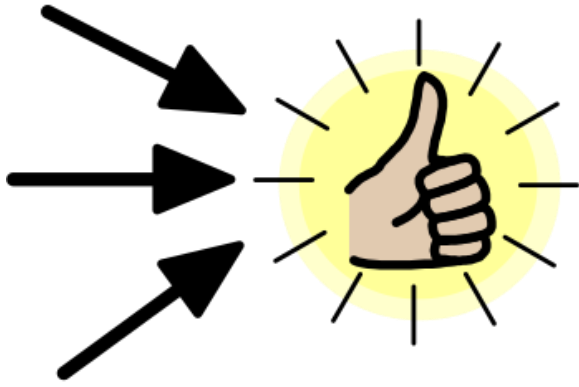
Annika Nyman



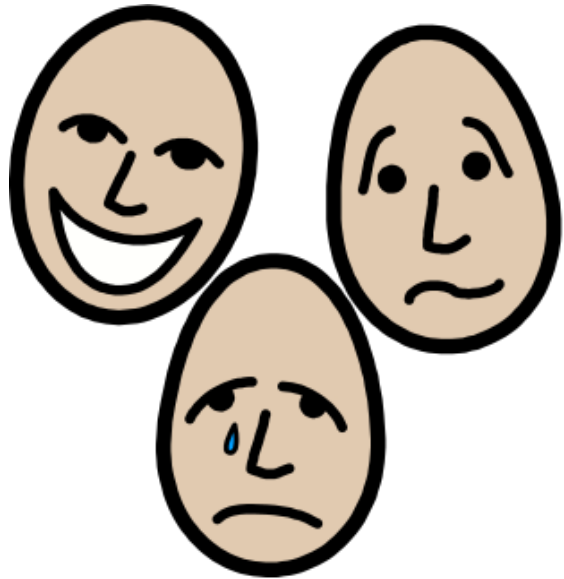
**1. Vad innebär AKK för dig i ditt arbete?**



**2. Vilka är de största  
utmaningarna med AKK på  
min arbetsplats?**



**3. Vilka är de största  
möjligheterna med AKK på  
min arbetsplats?**



## 4. "Feelis-mätare"

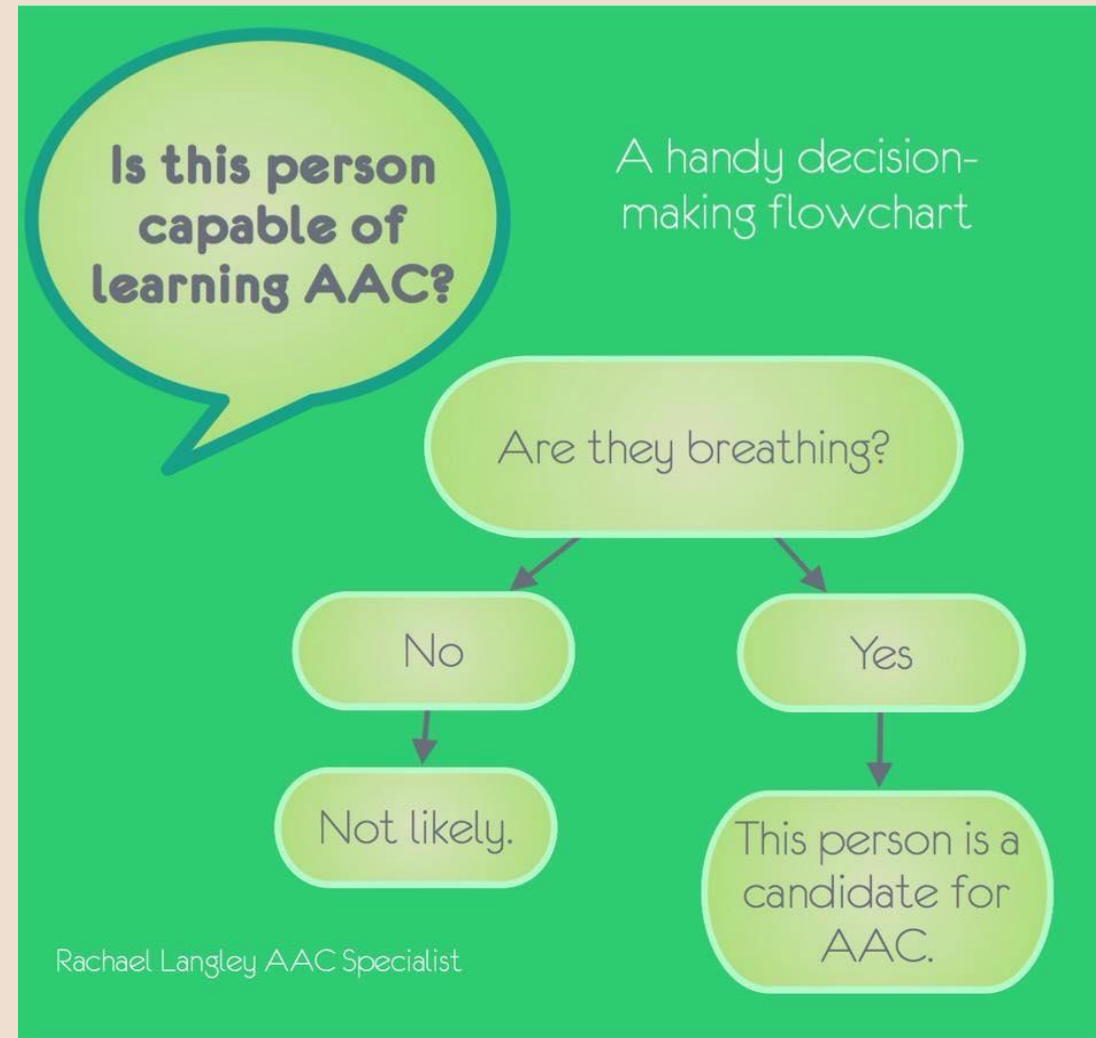
Skriv ditt namn på en lapp. Fäst den på den "feelisen" som du har just nu.

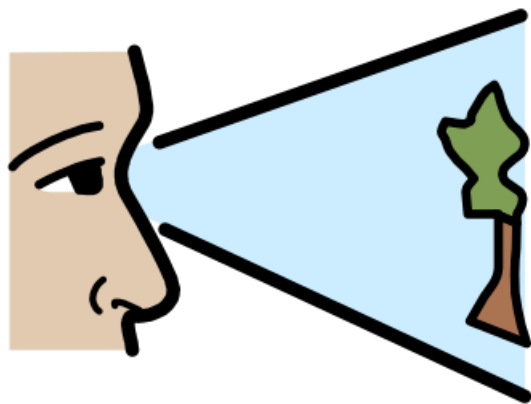
"Hur känner du dig idag?"

"Är det något speciellt som gör att du svarar så?"

"Hur förändras feelisen under hela dagen?"

# Kan alla ta till sig AKK?





## Vår visuella värld

- De flesta lär sig bättre via visuellt material.
- Enligt forskning tar vi till oss visuellt material 80 % bättre än enbart tal
- Massor bildstöd i vår omgivning
- Bilder för kommunikation, t.ex. sociala medier



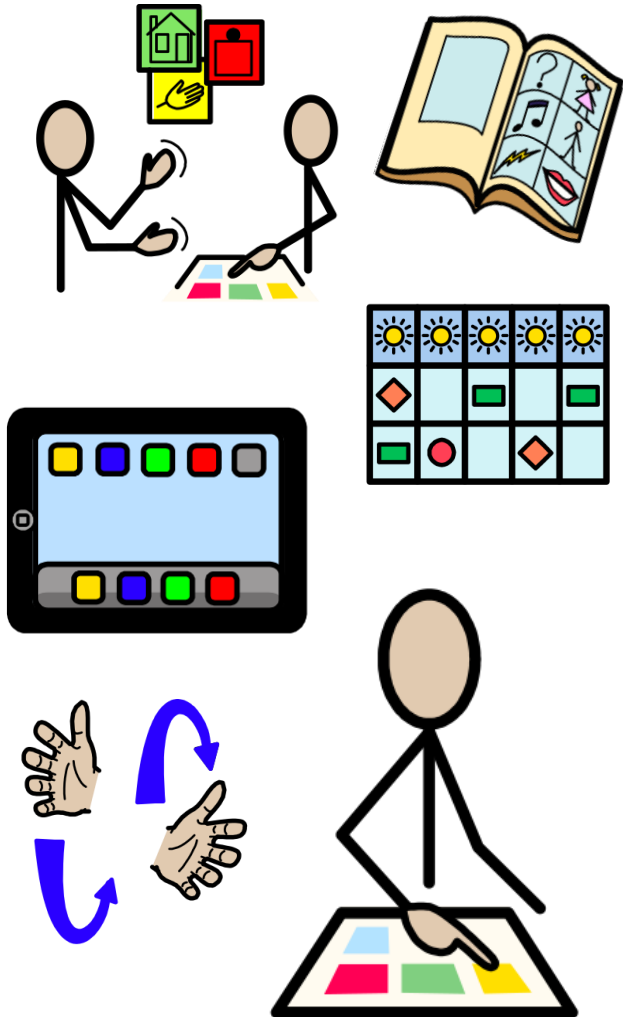
# AKK på olika sätt

- Kommunikationsstöd
  - Samtalskartor (olika situationer)
  - Kommunikationspärmar
  - Tekniska hjälpmedel på ipad och dator
- Schema och struktur
  - Vad ska vi göra på idag?
  - Hur gör jag steg för steg?
  - Vad förväntas av mig?
  - Vad ska jag ta med mig?



## AKK på olika sätt

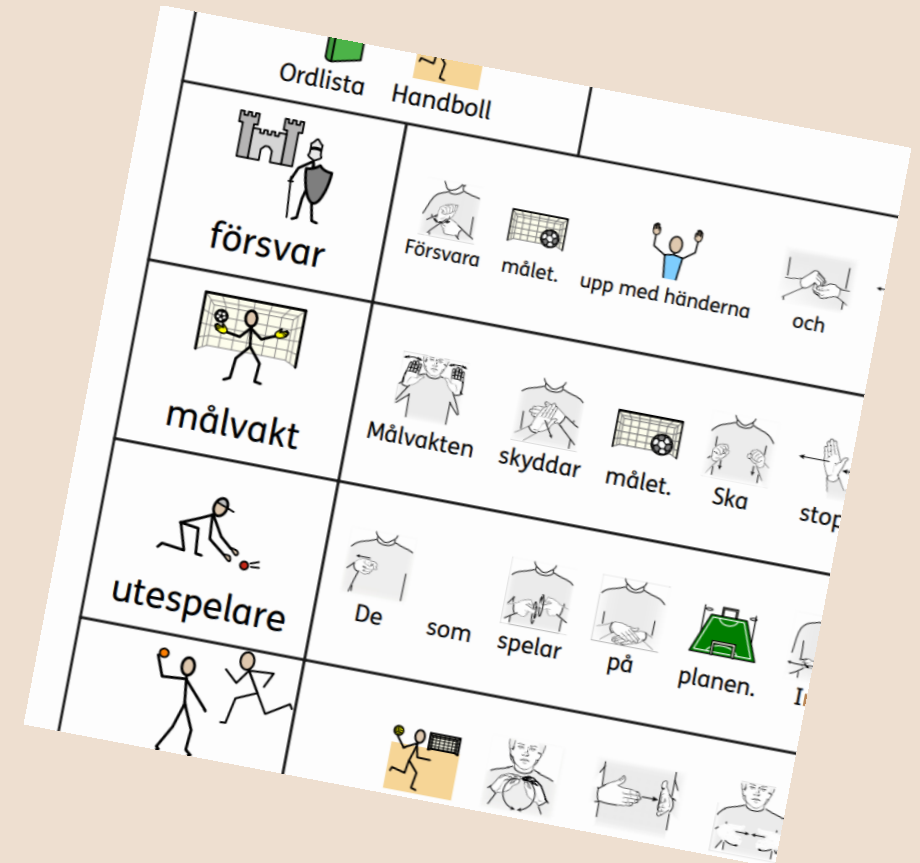
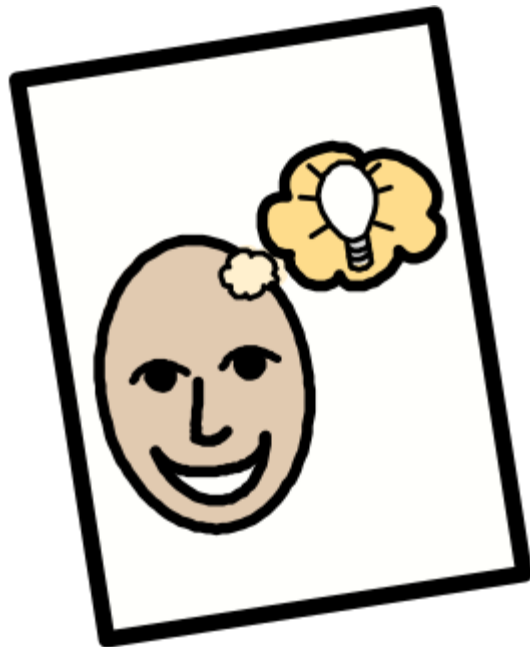
- Bilder i den fysiska miljön
  - olika utrymmen
  - bilder för förväntat beteende i olika utrymmen
    - Exempelvis tyst rum, ta av skorna i kapprummet, inga uteskor i gymnastiksalen, vad ska jag göra under denna lektion, när förväntas jag lyssna extra noga osv..
- Informationsutskick (infobrev, inbjudningar, veckobrev, läxor)

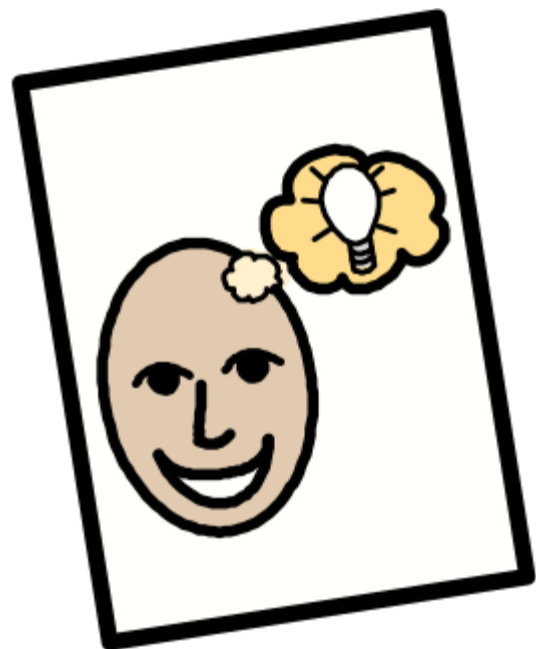


## Till exempel..

- Kommunikationspärmar
- Kommunikationspass
- Samtalskartor / situationskartor
- Lösa bilder
- Kommunikationshjälpmedel / pratapparater
- Kommunikationshjälpmedel till dator och pekplatta
- Tecken som stöd
- Gester, miner, kroppsspråk
- Text, emojis
- Föremål i omgivningen

# Hur har andra gjort?





## Omklädningsrum



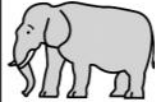
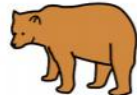
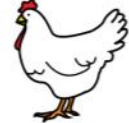
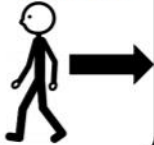


Kom hem alla mina barn



På vilket sätt?

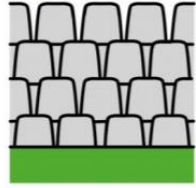
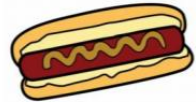


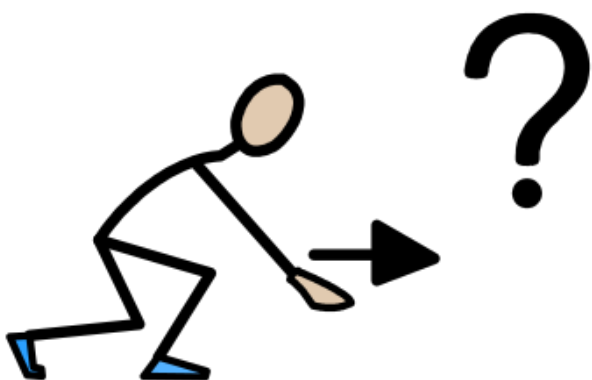
|                                                                                                  |                                                                                                     |                                                                                                    |                                                                                                   |                                                                                                              |                                                                                                    |                                                                                                   |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------|
| fågel<br>     | orm<br>          | groda<br>       | elefant<br>    | häst<br>                  | fisk<br>        | hund<br>       |
| giraff<br>   | apa<br>         | björn<br>      | pingvin<br>   | kyckling<br>             | bil<br>        | flygplan<br>  |
| monster<br> | springande<br> | baklänges<br> | hoppande<br> | hoppande på ett ben<br> | snurrande<br> | dansande<br> |

Papunets bildbank, [www.papunet.net](http://www.papunet.net), och ARASAAC-symboler: Sergio Palao för CATEDU ([catedu.es/arasaac](http://catedu.es/arasaac)) publicerade under Creative Commons licensen

 **folkhälsan**  
[www.folkhalsan.fi/akk](http://www.folkhalsan.fi/akk)

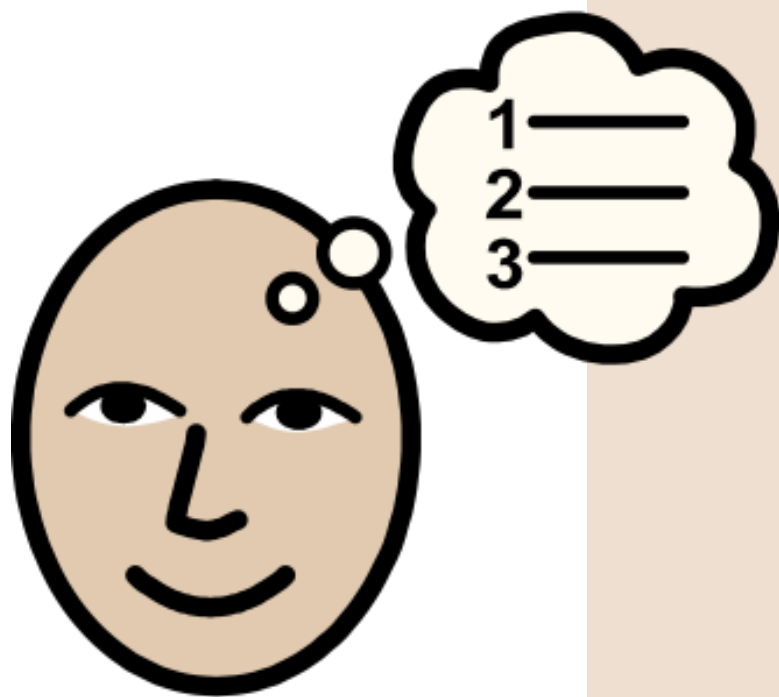
|                                                                                                     |                                                                                               |                                                                                                         |                                                                                                |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Vad är klockan<br> | min vän?<br> | Klockan är - dags<br> |                                                                                                |
| springa<br>        | hoppa<br>    | dansa<br>              | stampa<br>  |
| klappa<br>         | sjunga<br>   | smyga<br>              | skratta<br> |
| på ett ben<br>     | grodhopp<br> | snurra<br>             | ta fast<br> |

|                                                                                                                 |                                                                                                               |                                                                                                          |                                                                                                         |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| vi ska på fotbollsmatch!<br> | klä på sig ytterkläder<br> | sätta sig i bilen<br> | köra till arenan<br> |
| köpa biljett<br>             | toabesök<br>               | hitta sittplatser<br> | nu är det match!<br> |
| när?<br>                    | paus<br>                  | varmkorv<br>        | åka hem<br>         |



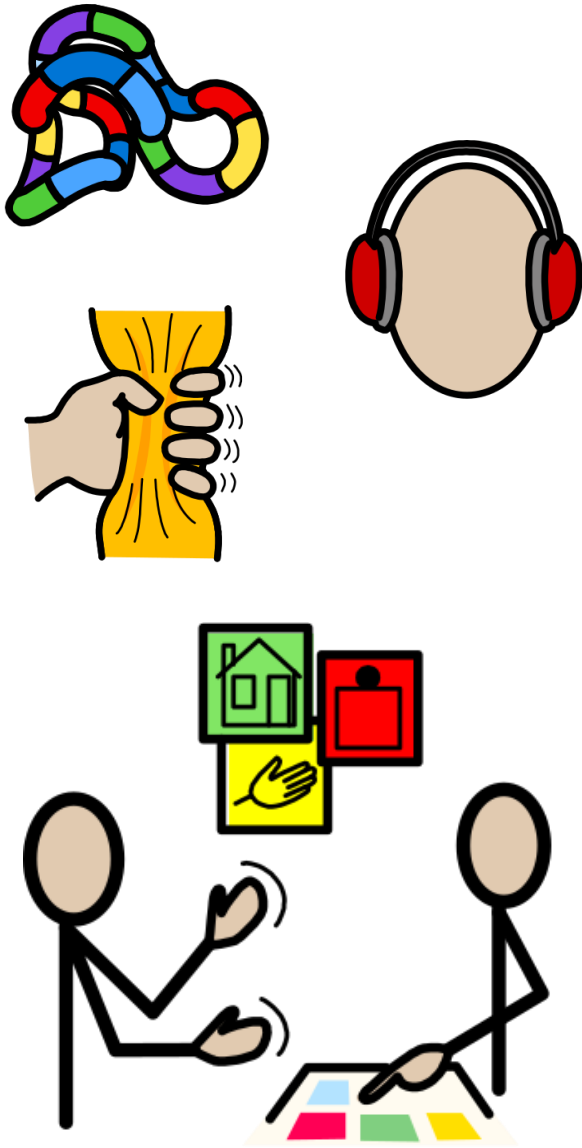
# Hur kommer vi igång?

- Planera tillsammans och utse en ansvarsperson
  - Kom överens om hur ni vill ha det utgående ifrån era behov
- Börja tillverka bildstöd och informera andra på arbetsplatsen
  - Vad är AKK och varför är det viktigt för vår målgrupp? Börja använda med er målgrupp
- Utvärdera! Funkar det? Vad kan vi göra om det inte funkar?



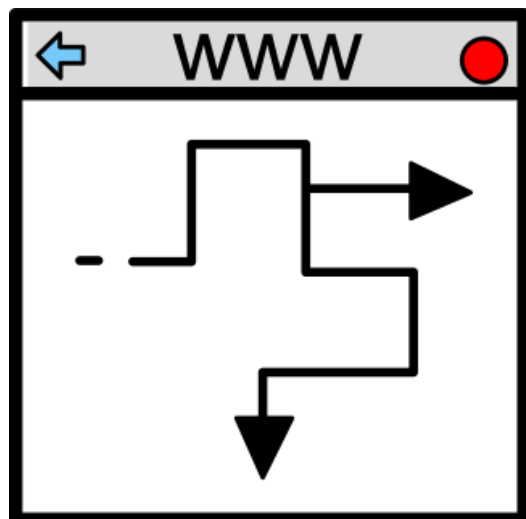
## Bra att tänka på!

- Vem gör jag bildstödet åt?
  - Hur många bilder?
  - Är bilderna tillräckligt tydliga?
  - Tänk på att huvudpersonen ofta enbart ser på bilderna och inte texten
- Vad vill jag uppnå med materialet?
  - Ökad förståelse?
  - Smidigare kommunikation?
  - Tillgänglighet?



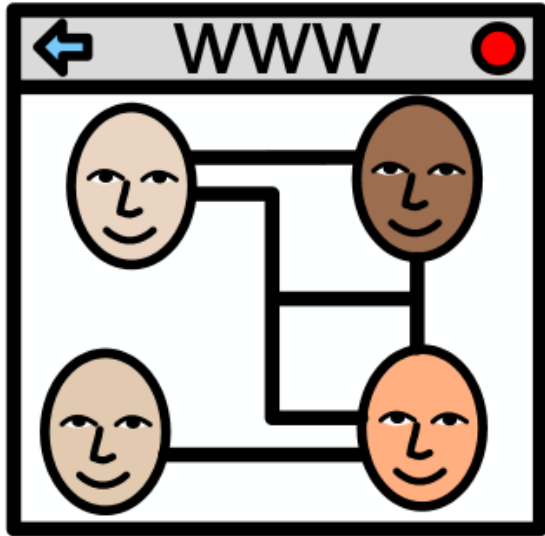
# ”AKK-säkra” din arbetsplats

- Kommunikationsstöd finns lättillgängligt för alla
- Sinnesdämpande eller stimulerande material
  - Hörlurar, stressbollar, tangles, tyngd-dynor, lugna platser, visuellt stimulerande/lugnande
- Låt kommunikationen ta tid
- Var lyhörd för kommunikationsinitiativ



## Om AKK och tillgänglighet på nätet och färdigt material

- [folkhalsan.fi/akk](http://folkhalsan.fi/akk)
- [folkhalsan.fi/tecken](http://folkhalsan.fi/tecken)
- [tillgangligt.fi](http://tillgangligt.fi)
- [bildstod.se](http://bildstod.se)
- [dart-gbg.org](http://dart-gbg.org)
- [papunet.net/svenska](http://papunet.net/svenska)
- [mfd.se](http://mfd.se) (Myndigheten för delaktighet)



# Om AKK på Facebook

AKK-gruppen

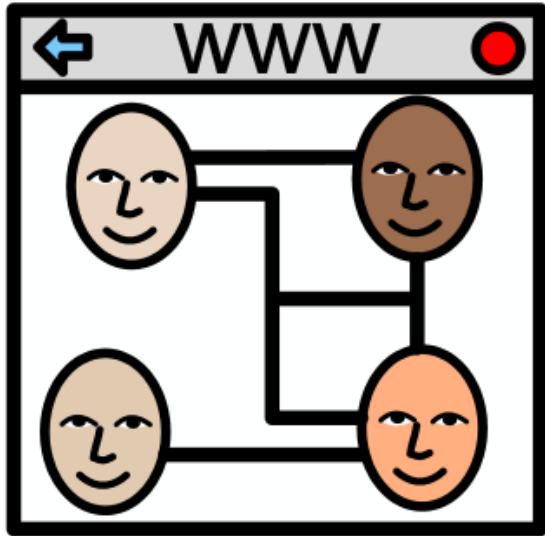
Bildstöd – tips och råd

Bildstöd i föreningslivet

Symbolbruket

DART – Kommunikations- och  
dataresurscenter

*... och mycket mer...*



## Om AKK på Instagram

@visuellt\_stod

@kommunikativ\_tillganglighet

@kognitivtstod

@teckensomstod

@signupmusikochtecken

@logopediskan

@logopedjulia



Vill du fråga något?

Widgitsymbolerna i presentationen:

Widgitsymboler © Widgit  
Software/Hargdata 2019  
[www.symbolbruket.se](http://www.symbolbruket.se)